

Zápis č. 4/2016
ze zasedání Společného řídicího výboru pro eGovernment a služby
informační společnosti ve veřejné správě
dne 18. dubna 2016

Přítomni:

p.č.	Jméno	Instituce
1	Ing. Štěpánka Cvejnová	Ministerstvo vnitra
2	Mgr. Markéta Kovandová	Ministerstvo vnitra
3	Ing. Jan Koudelka	Ministerstvo pro místní rozvoj
4	Ing. Miloslav Marčan	Ministerstvo průmyslu a obchodu
5	Ing. Karel Měřínský	STMOÚ
6	Mgr. Stanislav Pšenička	Ministerstvo vnitra
7	JUDr. Zdeněk Němec	Ministerstvo vnitra
8	Ing. Jaromír Plíšek	Ministerstvo zahraničních věcí
9	Ing. Josef Praks	Ministerstvo kultury
10	Ing. Martin Zeman, DMS	Ministerstvo zdravotnictví
11	Ing. Mgr. David Sláma	Ministerstvo vnitra
12	Mgr. Bohdan Urban	Ministerstvo vnitra
13	Ing. Helena Duffková	Ministerstvo vnitra
14	Ing. Petr Kuchař	Ministerstvo vnitra
15	Mgr. Tomáš Kroupa	Ministerstvo vnitra
16	Ing. Petr Stiegler	Česká pošta, s.p.
17	Ing. Roman Vrba	Ministerstvo vnitra
18	Mgr. Jiří Šafránek	Asociace krajů ČR, Krajský úřad Olomouckého kraje

19	pplk. Ing. Jan Bridzik	Ministerstvo obrany
20	Viktor Janáček	Ministerstvo financí
21	Prof. Ing. Václav Řepa, CSc.	VŠE Praha
22	David Šetina	Ministerstvo zemědělství
23	Ing. Jana Ticháčková	Ministerstvo vnitra
24	Ing. Eliška Pečenkova	Asociace krajů ČR. Krajský úřad Plzeňského kraje
25	Mgr. Jiří Kárník	Ministerstvo vnitra
26	Miroslava Lédrová	Ministerstvo vnitra

1) Zahájení jednání

Předseda Společného řídicího výboru, Ing. Roman Vrba, na úvod přivítal všechny přítomné členy na čtvrtém zasedání Společného řídicího výboru. Představil program jednání a přešel k prvnímu bodu programu.

2) Implementační plán 3 Strategického rámce – příprava evaluační zprávy

Předseda SRV Ing. Roman Vrba zahájil program jednání tématem přípravy evaluační zprávy. Na minulém zasedání Ing. Jana Ticháčková z Ministerstva vnitra prezentovala strukturu evaluační zprávy. Zprávu o plnění Implementačního plánu 3 (IP3) je nutné podat vládě do konce června 2016. Gestoři projektových okruhů za Ministerstvo vnitra měli do 18. dubna 2016 zaslat podklady (vyplněné formuláře o plnění projektových okruhů či zhodnocení stavu projektu), který je již v realizaci. Ostatní resorty budou osloveny formálním dopisem. Ing. Vrba dále citoval pana Ing. Rostislava Mazala z Ministerstva pro místní rozvoj; dle něj projekty z roku 2015 nenastaly, neboť se dodělávaly projekty z předchozího období a lidské zdroje chybí, což se týká zejména IROP (Integrovaný Regionální Operační Program) projektů. Ing. Vrba dále pokračoval příkladem projektů z odboru eGovernmentu a uvedl produkci tzv. "měkkých projektů". Důvodem obtížnosti je dlouhý schvalovací proces. Problémem tvrdých projektů je neschopnost obsazovat volná, tzv. „tabulková“ místa hrazená z rozpočtu. Ing. Vrba dále rozvedl obtížnost obsazování pozic s tím, že se lidé „přesoutěžují“ v rámci rezortu na lepší pozice, čímž se proces obsazování volných míst zpomaluje. Prozatím není možné produkovat takové množství projektů definovaných dle IP3.

Diskuze: Ing. Vrba se dotázal zástupců jednotlivých rezortů, kolik projektů rezorty přichystaly, případně v jaké fázi se nacházejí projekty jak v rámci OPZ (Operační Program Zaměstnanost), tak IROP (Integrovaný Regionální Operační Program). Ing. Josef Praks z Ministerstva kultury zmínil chystaný projekt v rámci eCulture, tzv. Czechiana; uvedl, že tzv. feasibility study (studie proveditelnosti) je v pokročilém stavu a ještě tento či příští týden bude konzultována na MMR a posléze nahrána do systému. Dále se pracuje na studii o rejstřících náboženských společností. Ing. Vrba k tomu vznesl dotaz na časový horizont soutěží a podpis smlouvy. Ing. Praks odpověděl, že letos proběhnou soutěže a k podpisu smlouvy by mohlo dojít i do konce roku 2016.

Ing. Miloslav Marčan z Ministerstva průmyslu a obchodu stručně informoval, že nepřipravili žádný projekt, ze 16 lidí jim chybí 4. Dále zmínil příklad úplného elektronického podání, a případných dalších projektů, ovšem MPO bude velmi zvažovat, zda vůbec nějaké projekty vypíše vzhledem k předchozím zkušenostem s následným chováním kontrolních orgánů.

Ing. Vrba podotkl, že MMR je nespokojené s nedostatkem projektů. Neexistuje jediný IROP projekt. Dále uvedl, že byl připraven projekt na úplné elektronické podání, ale jednalo se o projekt metodického charakteru, tedy měkký OPZ projekt. Dále bude pokračováno v aktivitách kolem PMA (procesní modelování agend), ovšem trochu jiným než dosavadním způsobem. Důraz bude kladen na vztahy mezi jednotlivými agendami, jak fungují mezi sebou vstupy a výstupy těchto agend než detailní dekompozice jednotlivých agend. Existuje zde též snaha pokračovat ve standardizaci, kde nejdál jsme s MPO v živnostenském podnikání. Dále je zde snaha naplňovat tzv. GeoInfoStrategii (Strategie rozvoje infrastruktury pro prostorové informace v ČR do roku 2020), která je projednávána s jednotlivými důležitými subjekty na poli GISu (Geografický informační systém): ČÚZAK, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo životního prostředí. Vzhledem k rozsahu, v jakém byla GeoInfoStrategie schválena a velkému množství opatření, která s sebou nese, je potřeba prioritizovat zásadní položky strategie. Ing. Vrba dále upozornil, že na opatření se vypisují výběrová řízení, s čímž je spojena nedostatečná personální stránka věci, s tím, že je zde deficit expertních pracovníků, kteří by se GeoInfoStrategii mohli věnovat; MV je v tomto ohledu integrátorem či gestorem. Informoval, že jsou připravovány projekty týkající se PVS (Portálu veřejné správy) tak, jak bylo deklarováno na konferenci ISSS 2016 (Internet ve státní správě a samosprávě). PVS představuje centrální bod – je ještě otázkou, jak pojmenovat: portál občana/portál firmy - kde by se měly zcentralizovat poskytované informace vůči občanu, o čemž později na jednání hovořil Mgr. Jiří Kárník.

Diskuze: Ing. Marčan v souvislosti s PVS uvedl příklad: od roku 2000 Ministerstvo průmyslu a obchodu provozuje portál BusinessInfo jako de facto portál podnikatele a upozornil tak na možnou duplicitu portálů a s tím spojenou potřebu jednotlivé portály sladit. MPO již absolvovalo řadu jednání s OHA, resp. s předchůdci Ing. Kuchaře a vytvořili přání v diskuzích ohledně sladění portálů pokračovat. Předseda SŘV souhlasil, s tím, že je to očekáváno. Momentálně byla podána výzva na konferenci ISSS 2016 týkající se dlouho očekávaného projektu eGSB (eGon Service Bus), který by měl přinést sdílení datového fondu. Bude se jednat o dva ukázkové projekty, na nichž se pracuje s Policejním prezidiem ČR; jednak je to registr zbraní, který je centrálního charakteru, druhý projekt je sladění informací státní a městské policie, tedy projekt směřovaný obcím. Projekty by měly být hotové do poloviny 2016 a měly by ukázat, jak by mohlo fungovat sdílení dat a eGSB. Ing. Vrba dále vyslovil přání setkávat se s OHA (Odborem Hlavního architekta eGovernmentu) a Ing. Kuchařem a jednotlivými rezorty s cílem diskutovat možnosti vytvoření jednoho centrálního portálu a rozhodnout, jak takový portál marketovat. Dle Ing. Vrby není vhodné propagovat samostatné portály jednotlivých rezortů. Cílem je alokace stávajících dat do jednoho místa a jejich vzájemné sdílení, nikoli vytváření nových informačních portálů. Zde Ing. Marčan reagoval, že portál BusinessInfo byl od počátku koncipován jako nadresortní projekt. Otázkou dle jeho slov zůstává, kolik cílů se podařilo naplnit. Ing. Vrba na to reagoval, že s tím souvisí následující bod programu – hodnocení DESI.

Ing. Kuchař téma doplnil dvěma připomínkami. Z historického důvodu běží na OHA projekt Open Data a výčet projektů jmenovaných Ing. Vrbou je nutno doplnit nově i projektem Open Data 2, jehož cílem je navázat na v roce 2015 zveřejněné postupy katalogizace a formátů otevřených dat. NKOD (Národní katalog otevřených dat) v rámci PVS je pak třeba vytvořit

lokální katalog otevřených dat využívající technologii CKAN nebo podobný DKAN. Dále Ing. Kuchař pokračoval s druhou připomínkou, že portál občana a portál firmy nelze vytvořit jako jediný systém. Jako příklad uvedl ePortál České správy sociálního zabezpečení a Generální finanční ředitelství. Určitá data z takových portálů je možné sdílet do portálu občana jako do „střechy“ portálů (např. určité stavové informace – informace o stavu rozjednaných podání), ale jiná nikoliv. Ing. Vrba doplnil, že nejde o „zapomenutí“ jednotlivých portálů rezortů. Jako příklad uvedl fungující portál Ministerstva financí, s nímž má zkušenost jako uživatel s podáním daňového přiznání. Úskalím mnoha portálů je nutnost zapamatování přístupových hesel. Rezorty pokračují s vlastními portály, ale informace by se měly sdílet v jednom místě. Cílem je sdílet data týkající se např. stavu jednotlivých úkonů občana s veřejnou správou – např. průběh podání, výsledek podání apod.

3) DESI hodnocení

Ing. Vrba přešel k dalšímu bodu programu, jímž je tzv. DESI hodnocení (EU Digital Economy and Society Index). Tento bod programu navazuje na požadavek Ing. Ondřeje Felixe, CSc., Digitální Šampion z minulého SŘV. (Na konferenci ISSS 2016 bylo hodnocení DESI mírně rozšířené.) ČR se v DESI hodnocení za rok 2016 umístila na 17. místě. Jedná se o hodnocení občana ve vztahu k digitální ekonomice a oproti letům minulým byla z hodnocení vyloučena kategorie podnikatel vs. stát, s tím, že ČR je v této kategorii kupodivu na dobrém místě, ve vztahu k podnikatelům poskytuje větší množství elektronických služeb než ve vztahu k občanům samotným. Hodnocení DESI se skládá z následujících položek: konektivita, kde ČR zůstala z minulého roku na 15. místě, pohoršila však v položkách lidského kapitálu, používání internetu a integraci digitálních služeb. Co se týče kategorie integrace digitálních služeb, ČR byla premiantem používání elektronického bankovníctví a eshopů. Ing. Vrba rozvedl příklad využití internetových obchodů, kde z neznámých důvodů ČR klesla z 2. na 6. místo, což je dáno pravděpodobně zlepšením okolních zemí, nikoli primárně zhoršením eshopů ČR či jejich nevyužíváním. Prioritou je ovšem hodnocení digitálních služeb veřejné správy. ČR se za rok 2016 umístila na 24. místě, loni na 25. místě. Často prezentované umístění na místě 27., nehodnotí eGovernment jako takový. Je nutné uvědomit si, že pouze 12% procent uživatelů internetu (jichž je 70% občanů ČR) využívá ke komunikaci elektronickou cestu - jedná se o komplexní využívání elektronických služeb, tedy nikoli jen využívání elektronických formulářů, ale i webové stránky, emaily, atd. Dle Ing. Vrby zarážející, že ze 70 % uživatelů pouze 37% využilo k vyhledání informace ve vztahu k veřejné správě stránky úřadů veřejné správy, což je podle jeho slov málo. Ovšem jen 17% uživatelů internetu využívá pro komunikaci email. Ing. Vrba zde uvedl příklad komunikace občana s městy prostřednictvím datových schránek, kdy některá města mají nastavený volnější režim a lze s nimi komunikovat i prostřednictvím emailu. Ing. Vrba uvedl, že tato čísla jsou obecně malá, a proto jsou nízké hodnoty využívání elektronických služeb logické. Další položkou hodnocení DESI jsou předvyplněné formuláře, kde se ČR zlepšila z 18. na 19. místo, dále kompletní online služby, kde se ČR umístila na 22. místě oproti loňskému 23., a velký skok ČR zaznamenala v open datech, a to díky aktivitám zahájeným v 2015, resp. 2014. Ing. Vrba uvedl jednání s ČSÚ o tom, jak data pro hodnocení DESI vznikají, s tím, že používá přesná metodika a jde o jedno z nejširších šetření, kde respondentů je cca 50 000; naopak se nejedná o data typu "kolik bylo elektronických podání z czechpointu". Ing. Vrba deklaroval snahu o užší spolupráci s ČSÚ a předání širšího portfolia dat. Dále je třeba dle Ing. Vrby zvážit, jak občan s úřadem komunikuje; v určitém období nemusí mít potřebu s úřadem vůbec komunikovat. Ing. Vrba uvedl, že cílem eGovernmentu není elektronizace velkého množství formulářů či úplných elektronických podání, ale především snížení zátěže občana v jeho komunikaci s úřadem. Dále vyslovil pochybnost nad výsledky hodnocení DESI některých států, s tím, že cílem ČR je poctivě získávání výsledků a celkově snaha o zlepšení hodnocení.

Dotazy: Ing. Marčan souhlasil s myšlenkou snížení počtu formulářů. Uvedl zjištění, že na MPO na všech rezortech existuje cca 1500 až 1700 formulářů pro podnikání. Dále uvedl příklad formuláře pro hlášení výrobců umělých hnojiv na Ministerstvu zemědělství. Formuláře jsou dané legislativou a je otázkou, na kolik jsou potřebné. Je možné, že snížením počtu existujících "minoritních" formulářů dojde ke zvýšení počtu předvyplněných formulářů? Ing. Vrba na dotaz navázal tím, že je třeba selektovat prioritní agendu, kterou bude nutné elektronizovat, a to i s ohledem na náklady pro elektronizaci vs náklady agendy samotné. Uvedl, že množství formulářů znesnadňuje orientaci podnikatele. A je nutné zjednodušovat vztahy mezi agendami. Uvedl příklad vztahu agend "svatba – ministerstvo dopravy" (změna příjmení na řidičském průkazu). Občan vnímá komunikaci s VS především přes životní situace, nikoli agendy.

4) Koncepce eGovernmentu

Mgr. Jiří Kárník z odboru eGovernmentu Ministerstva vnitra představil téma posouzení ICT koncepce v oblasti elektronizace veřejné správy. Koncepce vznikla na základě zejména strategických materiálů, ze kterých byl vytvořen referenční model. Mgr. Kárník následně představil principy rozvoje koncepce eGovernment, základní směry dalšího postupu a sadu doporučení pro realizaci opatření k naplnění koncepce. Více viz PPT prezentace *SRV_Příloha_1_Posouzení ICT koncepce v oblasti elektronizace veřejné správy*.

Dotazy: Mgr. Jiří Šafránek, Asociace krajů ČR, objasnění bodu zastřešující úrovně strategie. Ing. Vrba vysvětlil, že se jedná o zastřešující legislativu. Dosavadní zákon č. 365/2000 Sb., (Zákon o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů) je v současné době novelizován z důvodu UV č. 889/2015, jedná se i o otázku procesních zákonů. Též vychází i z nařízení eIDAS pro elektronické vs. fyzické podání. Rámcová strategie rozvoje služeb veřejné správy ČR pro období 2014-2020 je obecná a chybí zde koncepce. Koncepce eGovernmentu ICT je schválená, ale ta řeší především technickou stránku, jež je nástrojem k fungování eGovernmentu. Zastřešující dokument, z části ho nahrazuje tato koncepce, ale je třeba ji rozvinout tak, aby byly naplněny cíle eGovernmentu. Ing. Vrba zde zmínil opakovanou otázku, co je cílem eGovernmentu; zda-li úplná elektronizace množství elektronických formulářů, nebo „veřejná správa jinak“.

Mgr. Šafránek vznesl druhý dotaz, zda se jedná primárně o zákon. Ing. Vrba objasnil, že jde jednak o legislativu a zároveň i o směřování strategie. Mgr. Šafránek reagoval, zda je cílem přepracovat zákon č. 365/2000 Sb. nebo vytvořit jiný zákon. Ing. Vrba odpověděl, že to je otevřené, možností je buď překoncipovat zákon č. 365/2000 Sb. nebo vytvořit zcela nový zákon, např. na Slovensku zákon o eGovernmentu. Ing. Kuchař doplnil dva nástroje, jež strategie zmiňuje. Jedná se o formulace existence RVIS jako koordinačního orgánu a o zakotvení OHA ve struktuře MV a jeho kompetence hodnocení projektů. Oba nástroje jsou v současné době v aktuálním návrhu novely zákona č. 365/2000 Sb. obsaženy, což je důležité pro koordinaci na centrální úrovni. Zákon by mohl být hlouběji upraven, ale tyto dva zásadní nástroje nechybí.

Ing. Martin Zeman, DMS, Ministerstvo zdravotnictví upozornil na systematické porušování principů strategie a problém, že koncepci chybí užitek občana, jež by měl představovat vyšší zásadu strategie. Mgr. Kárník uvedl, že v principech je užitek občana obsažen – viz bod použitelnost. Dle Ing. Vrby je cílem vyšší využitelnost služeb elektronizace. Opět je otázkou, co je cílem eGovernmentu. Dle Ing. Vrby je cílem vzájemné sdílení dat mezi úřady a tedy menší zátěž občana; uvedl příklad nutnosti informovat úřad o rozvodech veřejných sítí občanem při žádosti o stavební povolení. Ing. Zeman doplnil, že by se měla uplatňovat zásada zadávat každý údaj napříč celou VS pouze jednou. Ing. Vrba podotkl, že tato zásada nadále nefunguje a cílem je vzájemné sdílení datového fondu. V souvislosti se zatěžující VS dále hovořil o projektu eGSB; je otázkou, jak zapojit ostatní rezorty do projektu eGSB a ke sdílení dat, kde může být

problémem i vzájemné obtěžování vlastních úřadů. Jedná se tedy o dvě roviny; rovinu klientskou, ale i to, jak mezi sebou fungují agendy v rámci vrcholného architektonického modelu veřejné správy.

Mgr. Bohdan Urban z Ministerstva vnitra doplnil, že k zákonu č. 111/2009 Sb. o základních registrech byl doprovodný zákon tzv. „tlustoch“, jež by mohl odpovědět na otázku Mgr. Šafránkovi – který říká všem uživatelům dat, jak data zpracovávat a informuje o zajištění přístupu k základním registrům. Jde o to, zda bude v zákoně č. 365/2000 Sb. zakotvený jakýsi doprovodný business proces, který by využili jednotliví zpracovatelé.

Ing. Marčan doplnil, že každý rezort by měl využívat sdílené informace, což je ovšem prozatím složité. Problém představuje zejména legislativní zátěž, jež je na tuto problematiku navázán (nejen legislativa, ale i usnesení vlády, atp.), s tím, že existuje řada usnesení vlády týkajících se informatiky. Zde uvedl příklad z roku 2005 UV o legálnosti používání software a o nutnosti softwarového auditu. Vysoká legislativní zátěž rezortů souvisí dle Ing. Marčana s dalším problémem značné personální obměny v jednotlivých rezortech.

Ředitel David Šetina z Ministerstva zemědělství zdůraznil nesrozumitelnost strategie. Je třeba upravení jednotlivých procesů, dokončení transformace veřejné a státní správy, dokončení klíčových kroků a poté podpora z ICT. Zdůraznil špatnou komunikaci nejen s občanem, ale i v rámci samotné státní správy. Je třeba dokončit koncepci mimo IT.

Ing. Vrba zmínil, že personální stránka VS je v pořádku. Je třeba prioritizace koncepce. Naprosto zásadní je dle Ing. Vrby dokončení eGSB čili sdílení dat a jejich centralizace. Úskalím je absence propagace elektronických služeb veřejné správy směrem k občanovi. Systém veřejné správy je třeba marketovat jako celek a nikoli v rámci jednotlivých rezortů, a to i s ohledem na náklady samostatných kampaní. eGovernment či kyber bezpečnost nejvíce propagovala soukromá společnost CZ.NIC, nikoli stát. GeoInfoStrategie obsahuje cca 68 opatření, s tím, že zásadní je „metainformační systém“; dle Ing. Vrby není třeba budovat nový systém dat, jen je potřeba vědět, jak se k nim dostat. Dále je třeba definovat Geo portál a novelizovat legislativu. Podobně by se mělo naložit i s eGovernmentem. Rovněž upozornil na nutnost uživatelské přívětivosti elektronických služeb, což došlo na příkladu podání daňového přiznání.

Pan ředitel Šetina souhlasil s Ing. Marčanem, že je třeba se soustředit na méně úkolů. Kritizoval množství strategií a nařízení s tím, že současná strategie je příliš široká a zmínil nutnost postavit konkrétní plán, např. na příští tři roky, jež by byl zakotvený v opatření OHA či zákoně č. 365/2000 Sb. Takový plán by byl posléze navázán na vládní strategii – dokončení transformace obcí druhého a třetího typu a krajů. Nejde o menší množství bodů strategie, ale o zásadní složky strategie. Je důležité dát občanovi jedno místo, kde si může zřídit živnostenský list, dotace apod. Ing. Kuchař zmínil, že na konferenci ISSS 2016 citoval 26 opatření, z nichž cca 1/3 je rozpracovaná, jiná nikoli. Klíčové je sdílení datového fondu a úplné elektronické podání. Ing. Karel Měřinský, jménem sdružení tajemníků, oponoval a zdůraznil nutnost propagace a reklamy směrem k občanovi. Uvedl příklad opakovaného pořízení fotografie na řidičský průkaz. Dle něj vyžádání informace ze základních registrů funguje, ale existuje zde nízká informovanost občanů. Ředitel Šetina vyslovil souhlas s principy životních situací, protože vysvětlují práva a možnosti občana. Další reklama - propagace je nutná. Ing. Vrba uvedl příklad dokončení projektu životních situací, jež definoval multiagendové formuláře; k tomu, aby fungovaly, musí agendy mezi sebou sdílet datový fond, aby to byly inteligentní formuláře. Dále pokračoval na příkladu eGSB, s tím, že projekt měl zpoždění; byla podána výzva k úplnému elektronickému podání, ovšem proto, že nebyla vyřešena technická stránka, nebyly podány projekty. Mgr. Urban doplnil diskuzi poznámkou, že na konferenci ISSS 2016 zazněl záměr Ministerstva vnitra zaměřit se na propagace. Uvedl

příklad marketingu datové schránky – např. Občan do datové schránky obdrží informaci, že mu za dva měsíce vyprší platnost pasu. Avšak již k tomu chybí informace, že si musí vzít s sebou občanský průkaz apod. Vyslovil se pro propagaci dosavadních dostupných služeb.

Ředitel Šetina reagoval na zdůraznění důležitosti datové konsolidace podle Ing. Vrby a s výrokem souhlasil. Nutná je prioritizace strategie, obslužnost občanů a propagace dosavadních systémů. Taková strategie roku či dvou by měla fungovat napříč VS. Ing. Kuchař doplnil, že do novely zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech budou zakotvena opatření o brzy propadlých dokladech, s tím, že informace bude podána nejen v datových schránkách, tak jak tomu bylo doposud, ale bude možné ji předat do budoucna i prostřednictvím SMS či emailu. Tím se dostupnost služby rozšíří ze současných „exkluzivních“ cca 80 000 občanů majících datovou schránku FO. Informace se tedy stane dostupnější a postupně dojde ke zlepšování životních situací. Tato iniciativa vzešla od náměstkyně ministra vnitra pro řízení sekce veřejné správy paní Mgr. Jany Vildumetzové.

5) Stav návrhu nového eOP s autentizační funkcí

Ředitel Odboru Hlavního Architekta Ing. Petr Kuchař představil téma stavu návrhu eOP (elektronických občanských průkazů). Referoval zejména o architektonické stránce věci, resp. v jakém stavu se nový eOP s autentizační funkcí nachází a z jakých principů návrh vychází. Návrh se dle Ing. Kuchaře následně projeví ve dvou zákonech – zákoně č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech a v zákoně č. 111/2009 Sb. o základních registrech.

Ing. Kuchař následně představil základní pojmy spojené s eOP, více viz. *SŘV_Příloha_2_informace k eOP s autentizační funkcí*. Nové vlastnosti Občanského průkazu s čipem (eOP s autentizační funkcí). Jedním ze základních pojmů je národní identitní schéma, které vychází z určitých základních kamenů. První z nich představuje tzv. backoffice, jímž je registr osob jako zápis o referenční identitě důležitý pro vytvoření elektronické identity. Dalším prvkem je NIA (Národní Identitní Autorita), jež je službou na centrální úrovni jako protipól eOP a mimo jiné certifikovaně poskytuje datový token s atributy občana. NIA bude připravena, že tzv. IdP (identitních providerů) bude více; nejdůležitější je Státní IdP eOP. Plán počítá se vstupem IdP i ze soukromého sektoru, např. mojeID. Posledním prvkem je eOP s čipem, jež představuje identitní prostředek komunikující s NIA.

Ing. Kuchař pokročil k představení funkcí nové eOP. První funkcí je poskytnutí bezpečnostního osobního kódu (BOK). BOK je v současnosti součástí zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech a do budoucna by měl být upraven. Novela zákona č. 328/1999 Sb., už obsahuje BOK na doplnění při prezenčním ztotožnění. Doposud probíhá prezenční identifikace vizuálně dle fotografie na OP. Doplněním je zadání BOKu do terminálu na přepážkách úřadů při prezenční identifikaci. BOK tedy bude představovat další atribut ověřování a bude mít vyšší důležitost. Je třeba definovat, co přesně znamená ztotožnění a jaká opatření přijmout při zapomenutí BOKu. Ing. Kuchař navrhl například prokázání se dvěma doklady totožnosti. Upozornil, že BOK existuje již čtyři roky. Dále pokračoval s tím, že BOK zadalo již cca 4 mil. občanů při vydání OP. Při vyzvednutí eOP se BOK zadává, ale není na ní navázán, a proto lze BOK využít i při nepoužití eOP přímo, např. při telefonickém zneplatnění eOP po ztrátě eOP, čímž by došlo ke zkompromitování BOKu. Druhou, možná nejdůležitější funkcí je poskytnutí identifikačního certifikátu OP, neboli možnost vzdáleného prokázání totožnosti. Ing. Kuchař zde popsal proces možnosti připojení se k portálu (zadat OIK neboli Osobní identifikační kód, připojit se přes software na straně klienta – tzv. middleware atd.). Proces zabezpečení certifikátu eOP je založen na asymetrické kryptografii a má několik úrovní bezpečnosti. Celý

význam dle Ing. Kuchaře spočívá v tom, že držitel eOP, jež zná OIK se nemusí osobně dostavit na úřad. Třetí funkcí eOP je poskytnutí elektronické verze údajů. Údaje na eOP budou i v datové struktuře, což je kryto OIK. Zadáním OIK získá úřad údaje z eOP elektronicky. Čtvrtá funkce funguje již dnes a je jí poskytnutí zaručeného elektronického podpisu čili elektronického certifikátu. Problémem zde spatřuje v nízké informovanosti občanů o možnosti certifikátu, poplatků 500 Kč, nutnosti dodatečného nahrání certifikátu za poplatek atd. Řešením je mít podpisový certifikát na eOP v okamžiku převzetí eOP, k čemuž je třeba státní certifikační autorita. Pátou funkcí nové eOP - jež vzešla inspirací v Německu a na Slovensku - představuje poskytnutí údaje o překročení věku. Aplikace eOP zná věk držitele eOP. Použití by se týkalo vstupu do zařízení po dosažení určitého věku, např. vstup do herny, prodeje alkoholu, diskotéku apod.

Ing. Kuchař zde přešel k ilustraci výše diskutovaných funkcí eOP na schématech viz schéma PPT prezentace - *Ověření totožnosti prostřednictvím BOK, Použití při úplném elektronickém podání a Service desk - Hlášení ztáty OP*. Posléze upozornil na nutnosti dodržení tří obecných zásad při používání eOP: pro všechny IdP musí být stejné platné procesy, musí existovat IdP (identity provider) a service provider. Dále popsal proces ztotožnění občana, tzv. prvotní volání, více viz schéma prezentace - *Proces ztotožnění občana a vydání autentizačního prostředku*. Další schéma představuje běžné použití, viz schéma prezentace - *Občan přistupuje ke službě*. Na závěr zopakoval, že v současné době jsou oba zákony rozpracovány najednou a budou fungovat paralelně vedle sebe, přičemž novela zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech se zabývá klientskou částí a novela zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, v nichž bude zanesená NIA a NCA. Další informace viz příloha č. 2 prezentace *Nové vlastnosti Občanského průkazu s čipem (eOP s autentizační funkcí)*.

Dotazy: Ing. Měřínský se dotázal, kde a za kolik Kč budou čtečky eOP k dostání. Ing. Kuchař odpověděl, že čtečky jsou na pořízení každého ve vlastní režii, s tím, že se jejich pořizovací cena pohybuje v řádech stokorun. V současné době předčasná, avšak správná otázka, do budoucna bude občan informován prostřednictvím webu, kde čtečku zakoupit.

Pan ředitel Šetina se dotázal na časový rámec postupného náběhu eOP. Ing. Kuchař odpověděl, že původní plán vydávání eOP byl od 1. ledna 2017, ale už teď je jasné, že se termín nestihne. Problémem je zpoždění legislativy a dále např. čas na dobudování certifikační autority, změna procesu výroby STC a další technické záležitosti. Pravděpodobně se bude jednat o 2. pololetí 2017, případně leden 2018. JUDr. Zdeněk Němec, MV ČR doplnil, že k vydávání dojde pravděpodobně až od 1. července 2018, nikoli v roce 2017. Dále upozornil na nutnost zvážení časové náročnosti legislativní stránky procesu. V současné době je připravován návrh novely zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech k rozeslání do mezirezortního připomínkového řízení, s tím, že legislativní proces trvá nejméně 1 rok. Z toho důvodu zákon v roce 2016 pravděpodobně publikován nebude. Dále je třeba zohlednit i nabytí účinnosti zákona a lhůtu 9 měsíců pro technické útvary. Navíc návrh zákona doposud nebyl rozeslán. Pan ředitel Šetina položil dotaz ohledně přebudování části autorizace, a to kdy budou dostupné technické parametry? Ing. Kuchař odpověděl, že parametry budou k dispozici v 1. polovině roku 2016, kdy budou testovány Specimeny.

Petr Stiegler, Česká Pošta, položil otázku, které ze služeb budou určeny výlučně pro výkon veřejné správy a které by mohl využívat soukromý sektor. Uvedl příklad vyzvednutí doporučeného dopisu na ČP. Ing. Kuchař odpověděl, že funkce poskytnutí údaje po dozažení věku je určena především pro soukromý sektor a prezenční autentifikace pro oba sektory; ovšem je třeba vyřešit, pod jakým mandátem se údaje subjektům soukromého sektoru vydávají. Pravděpodobně půjde o žádost jménem subjektu údajů, který umožňuje zadání OIK.

Co se týče funkce vzdálená autentifikace, jedná se o službu určenou zejména státnímu sektoru, ale pokud už bude plošný systém vytvořen, může být posléze nabídnut i v sektoru soukromém. Stiegler vznesl dotaz ohledně prezenční autentifikace, a to zda půjde o volbu nebo nutnost, což opět ilustroval na příkladu vyzvednutí doporučeného dopisu na ČP. Dále Stiegler upozornil na potřebu zohlednit nákup terminálů subjekty soukromého sektoru. Ing. Kuchař odpověděl, že se jedná o odpovědnost jednotlivých subjektů. Stiegler navrhl možnost přechodného opatření. Ing. Kuchař opět reagoval, že je to především odpovědnost subjektů, jež provádějí autentifikaci, s tím, že pokud nebudou mít subjekty soukromého sektoru zakoupené BOK terminály, autentifikace by měla probíhat tak jako doposud.

JUDr. Němec upozornil, že nemůžeme jít pouze cestou elektronické identifikace. OP by měl nadále sloužit i k identifikaci v současné podobě. Upozornil na úskalí v podobě např. poškození čipu eOP nebo selhání techniky BOKpadů, a z takovýchto důvodů by mělo být zachováno prokázání totožnosti bez elektronické formy. Stiegler reagoval z pozice subjektu majícího povinnost ověřit totožnost – zda subjekt splňuje zákonnou povinnost ověření totožnosti pouze vizuálně či zadáním BOKu. Upozornil, že jde i o komfort a bezpečnost služby. JUDr. Němec zdůraznil, že zadání BOKu je především v zájmu občana. Upozornil rovněž na problém zablokování BOKu při jeho zapomenutí a nutnosti BOK následně odblokovat za poplatek. Při zapomenutí BOKu je autentifikaci nutné provést jiným způsobem. Ing. Kuchař navrhl, že prokázání se dvěma doklady totožnosti by nahradilo zapomenutí BOKu či dočasnou absenci BOK terminálů. Otázka bude ještě v budoucnu diskutována.

Ing. Marčan položil dotaz, zda eOP nahradí dosavadní systém identifikace pomocí čipových karet pro úředníky, jež jsou vydávány MPO a používány již 10 let v rámci registru živnostenského podnikání. Ing. Kuchař by rád využil stávající systém JIP/KAAS, a později by se JIP/KAAS s eOP sloučily.

Ing. Marčan se dále dotázal, nakolik bude BOK složitý na zapamatování a zda bude daný. Ing. Kuchař vysvětlil, že BOK je čtyř- až desetimístný kód, jež si občan volí při vydání OP sám. Ing. Marčan dále položil dotaz ohledně OIK a upozornil rovněž i na fakt, že v minulosti se projednávala bezpečnost a zneužitelnost údajů v jednotlivých agendových systémech a problematika IFO, a dotázal se, zda se jedná o informaci skrytou u service providera. Ing. Kuchař potvrdil, že informaci nese NIA jako agendový informační systém, který má své IFO pro účely ztotožnění, jejímž prostředkem může být např. eOP. Ing. Marčan požadoval upřesnění, jak toto navazuje na IFO. Ing. Kuchař vysvětlil, že spojení existuje v NIA prostřednictvím eOP jako identitního prostředku, NIA tedy informaci spáruje s eOP, s tím, že připojení identitního prostředku je jednorázový proces. IFO je pro účely ztotožnění prozatím nepodstatné.

Petr Stiegler položil dotaz na identifikování osoby při příležitosti vyzvednutí pošty na ČP v situaci dvou osob stejného jména a adresy (typicky např. příbuzní: otec-syn), přičemž navrhl, že by součástí BOKu mohl být i jednoznačný identifikátor té osoby. Reagovali JUDr. Němec a Ing. Kuchař, že tomu má zamezit právě zadání BOKu známý pouze majiteli eOP. JUDr. Němec dále podotkl, že by ČP mohla být v této oblasti „pionýrem“. Konkrétní opatření pro vyžadování BOKu je na změně obchodních podmínek ČP. Podmínky pro zadání BOKu jsou tedy především v režimu jednotlivých subjektů – např. v tomto případě by navrhoval podmínku zadání BOKu při předávání finanční hotovosti nad 1000 Kč.

Mgr. Šafránek dále položil dotaz, zda existuje služba pro zjištění BOKu, např. při jeho zapomenutí. JUDr. Němec odpověděl, že při zablokování je třeba dojít na úřad obce s rozšířenou působností, kde bude BOK za poplatek odblokován. Mgr. Šafránek doplnil otázku, zda bude

možné ověření vlastního číselného kódu BOKu. JUDr. Němec reagoval, že v současnosti taková služba neexistuje. Ing. Kuchař podotkl, že s podobnou službou se do budoucna počítá, a to vzhledem k možnosti vzdáleného ověření OIK/ODK. JUDr. Němec doplnil, že bude existovat možnost BOK z domova i měnit. Ing. Kuchař informoval, že do 1 roku přejde BOK alespoň do ověřovacího provozu. JUDr. Němec doplnil, že proces BOKu již běží čtyři roky.

6) Posuzování žádostí o stanovisko OHA podle UV č. 889/2015

Mgr. Tomáš Kroupa, OHA MV ČR, oznámil, že od 1. ledna 2016, kdy UV č. 889/2015 nabylo účinnosti, obdrželi 17 žádostí, 7 bylo vyhodnoceno a zbývajících 10 jsou v procesu vyhodnocení. Na jejich základě byla provedena revize a došlo k sérii opatření. Byly vytvořeny 4 typy žádostí tak, aby se ke každé smlouvě mohlo přistupovat jednotlivě.

- Typ A - žádosti pro nové systémy, případně pro významné změny v informačních systémech.
- Typ B - rámcová smlouva na údržbu a provoz, případně na rozvoj existujícího informačního systému. Typ B je rozdělen na tři fáze:
 - B1 – registrace rámcové smlouvy
 - B2 – informace o významných o změnách v projektu nad 1 mil. Kč či 100 člověkodní
 - B3 - povinnost do 2 let zpětně zveřejnit OHA výsledky řešení projektu.
- Typ C - nákup komoditního hardware, software či služeb.
- Typ D - nákup spotřebního materiálu a náhradních dílů, po diskuzi předsednictva RVIS neposouzeno, jelikož se na ně UV nevztahuje.

Usnesení vlády č. 889 z roku 2015 se částečně kryje s pravidly MMR pro stanoviska v IROPu; pokud se na projekt vztahují obě povinnosti, žádost lze podat společně. Po podání je žádost předána bezpečnostním složkám, jež mají 20 dnů na vyhodnocení a připomínky. OHA z tohoto důvodu není schopen stáhnout lhůtu pro vyřízení žádosti pod 20 dnů. Formuláře reflektují současný stav. Část formuláře je dobrovolná, část ne, není to však v současné době překážka. Mgr. Kroupa uvedl praktické připomínky k žádostem. Např. žádost typu A jsou příliš detailní a technická, OHA posuzuje zejména koncept řešení projektu. Další chybou je porušování architektonických principů, např. nevyužívání sdílených služeb eGovernmentu (JIP/KAAS) v části transparentnost jsou opomínuta otevřená data. Dále se objevují chyby ve výpočtu TCO; interní náklady jsou v současné době dobrovolné, externí výdaje jsou povinné. OHA provádí sérii školení k vyplňování formuláře – 4 již proběhla, 3 další jsou naplánována na duben a začátek května. Další informace o školení viz. web MV, záložka eGovernment, agenda OHA. Agenda posuzování žádostí je řešena detailně v pracovním výboru pro architekturu. OHA do dvou týdnů rozešle žádost jednotlivým rezortům o nominaci svého člena do výboru. Mgr. Kroupa doporučil na závěr posílat části formulářů s předstihem.

Dotazy: Ing. Marčan vznesl dotaz ohledně žádostí typu C – jsou vyjmuty žádosti v rámci centralizovaného zadání o veřejných zakázkách UV. Dále Ing. Marčan upozornil na dodržování jednotlivých verzí žádostí, např. s ohledem na kontrolu NKÚ, tak, aby se žádosti posuzovaly dle aktuálního znění legislativy a nikoli dle znění v době podání. Mgr. Kroupa doplnil, že staré verze formulářů jsou dohledatelné. Ing. Marčan po zkušenostech z MPO doporučil výše zmíněná školení.

7) Různé

V návaznosti na minulé zasedání Ing. Vrba využil přítomnosti pana ředitele Ing. Kuchaře k diskuzi vznesenou panem ředitelem JUDr. Němcem na minulém zasedání, a to používání rodných čísel a následně informoval členy o aktuálním stavu IS registru smluv.

a) Utlumování rodných čísel (RČ)

Ing. Kuchař k tématu uvedl, že RČ jsou především v rezortu zdravotnictví klíčové pro identifikaci. V současné době probíhá konzultace mezi OHA a MZ, jež souvisí s nově přijímaným zákonem o zdravotních službách, kde se zavádí 18 zdravotních registrů (např. již existující onkologický, diabetiků, kloubních náhrad atd.). Ve všech registrech existují identifikátory a byla navržena RČ. Ing. Kuchař z pozice OHA preferuje změnu legislativy ve prospěch IFO IZSU (Identifikátoru fyzické osoby) namísto RČ - v ideálním případě v každém registru vlastní IFO, a to z důvodu zamezení sdílení informací z registru zdravotního do registru o fyzických osobách. V zákoně č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech je stanoveno, že od 1. ledna 2020 se na občanských průkazech (OP) přestane uvádět RČ. Objevily se návrhy na změnu zákona, tj. na přetrvání RČ na OP. Po diskuzi a po dohodě s JUDr. Němcem si OHA stojí za svým původním stanoviskem a požaduje, aby zákon neměnil. Následně je třeba zařídit, aby se v jednotlivých rezortech přestalo RČ používat a bylo nahrazeno IFem jednotlivých registrů a bylo zavedeno v základních registrech jako základní identifikátor. OHA tedy i v budoucích projektech preferuje IFO.

b) Registr smluv

Ing. Vrba stručně informoval o IS registru smluv; oznámil, že minulý týden byla akceptována analýza, jež obsahuje konečnou specifikaci komunikačního rozhraní mezi budoucím registrem smluv, resp. ISDS (Informační systém datových schránek) a systémem v rámci rezortů. Dokument bude zveřejněn během následujícího týdne na webu MV v sekci eGovernment, registr smluv, kde jsou zodpovězené metodické a technické dotazy. Je na rezortech požádat u svých dodavatelů o úpravu svých systémů. Ing. Kuchař doplnil, že o zveřejnění bude informováno emailem. Ing. Vrba dále upřesnil, že budou zaslány dopisy na obce, kraje a rezorty. Ing. Marčan vyslovil připomínku, zda rozhraní bude v souladu s Národním standardem spisových služeb systému třetí strany. Ing. Vrba odpověděl, že je nadefinované k schéma XSD, využívá webové služby ISDS a veškerá komunikace do registru smluv je možná pouze přes datové schránky, což je standardní schéma XSD jež dnes v sobě spisové služby mají, akorát odpovídá zákonu o informačním systému registru smluv.

9) Závěr

Další termín zasedání Společného řídicího výboru je stanoven na den 25. května 2016 od 9:30 hodin.